

РЕШЕНИЕ

№ 6816

гр. София, 19.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 22.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **7343** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК.

Образувано е по жалба на от Е. К.-В., подадена чрез адв. С. С., срещу Мълчалив отказ по преписка № РОБ20-ДИ11-142/2/ от 11.06.2021г. на длъжностно лице по гражданско състояние в Столична община, район „О.“.

В обстоятелствената част на жалбата са въведени съображения за незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с изискванията на материалния закон и процесуалните правила. Посочено е, че починалото лице С. Ч. е български гражданин, защото е родена в [населено място] от родители български граждани и неправилно е отказано пресъставяне на акт за смърт. Към заявлението били приложени всички необходими документи, а други такива не са били изисквани по реда на чл.30 АПК.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят е редовно призован, като чрез процесуалния си представител адв. С. С. поддържа жалбата и моли за нейното уважаване. Подробни правни аргументи в защита на основателността на оспорването са изложени в писмена защита от 22.10.2021г. Заявено е искане на присъждане на разноски, които съгласно приложен списък по чл.80 от ГПК възлизат в размер на сумата от 507.00 лева.

Ответникът – длъжностно лице по гражданско състояние в Столична община, район „О.“ редовно призован не взема участие в съдебното заседание на 22.10.2021г. По същество на спора се излагат доводи за неоснователност на жалбата и законосъобразност на постановения акт в писмени бележки, депозирани по делото на

15.10.2021г.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства по чл.235 ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по повод подадено заявление вх. № РОБ20-ДИ11-142/2/11.06.2021г. от Е. К.-В. с искане бъде признат и пресъставен в регистрите по гражданско състояние в Столична община, район „О.“ акт за смърт № S7443/17.12.2021г. на лицето С. К. Ч..

Приложен е смъртен акт № S7443/17.12.2021г. от служба по гражданско състояние Д., видно от който на 07.12.2020г. в 19.30 часа в [населено място] е настъпила смъртта на С. Ч., [дата на раждане] в [населено място].

Представено е удостоверение за раждане на С. К. Ч., издадено от ОбНС „С.“ на 13.07.1989г., видно от което починалото лице е родено на 24.05.1926г. в [населено място] с родители Л. С. и К. Ч..

Представено е удостоверение от началник отдел „А.“ в Столична община, район „О.“ /л.14/, видно от което в регистрите на населението от 1947г., том 352, стр.41 фигурира лицето С. К. Ч., по мъж К. Я., [дата на раждане], дъщеря на Л. К. Ч., [дата на раждане]

Приложено е писмо изх. № РОБ20-ДИ11-142-3/21.06.2021г. на секретар на Столична община, район „О.“ до директора на ОП „Гробищни паркове“, в което се посочва, че при направена справка в регистъра на населението няма данни за лицето С. К. Ч. и наличие на българско гражданство.

Изпратен е отговор изх. № ПП21-ВК08-161/24.06.2021г. от директора на ОП „Гробищни паркове“, в който се излага, че акт за смърт на починалото лице С. К. Ч. ще бъде съставен след представяне на документ, удостоверяващ, че това лице е било български гражданин към момента на своята смърт.

Жалбоподателката Е. К.-В. е единствен законен наследник на своята майка С. К. Ч..

Представени са извлечения от регистрите на населението – акт за смърт № 715/16.10.1958г. на лицето С. П. С., акт за умирање № 118/15.02.1950г. на К. К. Ч. /баща на С. К. Ч./.

От писмо на Окръжно управление Д. от 20.09.2021г. се потвърждава, че с акт от 21.09.1982г. С. Ч. е получила германско гръжданство. Гражданството е дадено, като е допуснато и прието двойно гражданство. Не се е изисквал отказ от българско гражданство.

Със заповед № СОА20-РД-09-1389/24.02.2020г. кмета на Столична община е определил за длъжностно лице по гражданско състояние и гражданска регистрация С. К. Х.- С., началник отдел „А.“ в Столична община, район „О.“.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения срок, считано от дата 11.06.2021г.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт, освен на основанията, посочени от оспорващия, и на всички основания по чл.146 АПК, приема следното:

Съгласно чл. 38 от Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/, орган на изпълнителната власт в общината е нейният кмет. Той е и длъжностното лице по гражданското състояние съгласно изричния регламент на чл.35 ал.3 от ЗГР. Разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗГР е възложила именно на него отговорността за гражданската регистрация на лицата на територията на общината, което съответства и на разпоредената обща компетентност по чл. 23, ал. 1 АПК. В случай, че е налице делегиране на правомощия или друга териториална компетентност на орган от системата на Столична община, то при условията на чл.31 ал.2 от АПК сезирания орган следва да му препрати незабавно преписката. Материалната компетентност за извършване на административната услуга е нормативно определена в чл. 3 от Наредба №РД-02-20-9/21.05.2012г., а именно - актовете за гражданско състояние се съставят в общината, района, кметството или населеното място от длъжностно лице по гражданското състояние за регистриране на събитията раждане, брак и смърт. В процесния случай оспореният административен отказ е издаден от длъжностно лице по гражданско състояние в Столична община, район „О.“, комуто са възложени от Кмета на Столична община тези функции със заповед № СОА20-РД09-1389/24.02.2020г.

Мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на издадения акт /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/. Преценката на административния орган в случая е направена, без да бъдат обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл.35 и чл.36 от АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес, административният орган, не е събрал всички необходими доказателства, не е извършил надлежна проверка на същите, а окончателният правен резултат не е в съответствие с приетите фактически установявания. Допуснато е съществено процесуално нарушение, което е довело и до неправилно приложение на материалния закон, тъй като фактите невярно са подведени под съответните материалноправни разпоредби. Нарушено и накърнено е правото на защита на жалбоподателя в хода на производството.

Спорът между страните по делото се свежда и до приложението на нормите на материалния закон- чл.146 т.4 от АПК.

Регистрирането на събития по гражданско състояние, настъпили в чужбина, за лица български граждани и съставянето на съответните актове по гражданско състояние, са регламентирани в Раздел VII от Закона за гражданската регистрация, озаглавен "Актове за гражданско състояние на български граждани, съставени в чужбина". Съгласно чл. 4 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012 г. на МРРБ за функциониране на единната система за гражданска регистрация, „събитията по гражданско състояние, настъпили в чужбина за лица, които към момента на събитието са български граждани, се регистрират в страната въз основа на препис или извлечение от съставен

от чуждестранен местен орган или от български дипломатически или консулски представител, акт за гражданско състояние“. Регистрирането може да се извърши служебно по инициатива на дипломатически или консулски представител в чужда държава, който служебно изпраща в министерството на външните работи преписи или извлечения от актовете по гражданското състояние заедно с легализиран превод на български език, заверен по съответния ред, който се препраща на съответната община. По постъпилите документи длъжностното лице по гражданското състояние съставя съответния акт за гражданско състояние с предвидените реквизити- чл. 72, ал. 3 от ЗГР. По силата на чл. 70, ал. 2 от ЗГР регистрирането може да се извърши и по искане на заинтересованото лице пред длъжностните лица в съответната община, с оглед вида на акта за гражданско състояние, като се представи легализиран и заверен препис на български език, като за длъжностното лице възниква задължението да състави съответния акт за гражданско състояние.

При анализа на тези правни норми се налага извода, че при регистриране на събития по гражданско състояние, настъпили в чужбина, по отношение на български граждани и съставени актове в чужбина, длъжностните лица по гражданско състояние в съответните общини съставят акт по гражданско състояние по см. на чл. 34, ал. 1 от ЗГР. Цитираните разпоредби имат за цел да се регистрира надлежно, съгласно изискванията на българското законодателство, едно правно релевантно събитие, настъпило извън територията на Република България.

Съобразно разпоредбата на чл. 27, ал. 1 и ал.2 от Наредбата „при регистриране на смърт, настъпила в чужбина, данните за името на титуляря, датата и мястото на смъртта се вписват в акта за смърт така, както са вписани в представения препис или в превода на български език на чуждия документ. Ако преписът или извлечението не съдържа всички необходими данни, се ползват данни от документа за самоличност или от регистъра на населението, като в акта се допълват данни за ЕГН, дата и място на раждане, бащино име (ако има), семейно положение, пол и постоянен адрес на починалото лице“.

Съгласно чл.27 ал.5 от Наредбата „когато по данните от регистъра на населението или от представения препис или извлечение не може да бъде установено по безспорен начин, че лицето е било български гражданин, акт за смърт в Република България се съставя, след като бъде установено българското гражданство на лицето към момента на смъртта по реда на Наредба № 1 от 1999 г. за прилагане на глава пета от Закона за българското гражданство“.

По аргумент от чл.3 ал.1 от ЗГР, събитието смърт се вписва в регистрите за гражданско състояние за всички лица, които към момента на настъпване на събитието са български граждани, както и за лицата, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на територията на Република България. С. К. /К./ Ч., родена в [населено място] на 24.05.1926г. и починала на 07.12.2020г. е с двойно гражданство- българско и германско, второто дадено ѝ през 1982г. По силата на чл.3 от ЗБГ „български гражданин, който е и гражданин на друга държава, се смята само за български гражданин при прилагането на българското законодателство, освен ако в закон е предвидено друго“.

Съгласно чл. 10 ал.1 от ЗГР „условията и редът за придобиване, запазване и загубване на българско гражданство се определят от ЗБГ“.

Съгласно чл. 8 от ЗБГ „български гражданин по произход е всеки, на когото поне единият родител е български гражданин“. Двамата родители на С. Ч.- Л. Ч., [дата на

раждане] и К. /К./ К. Ч., роден на 09.05.1890г. /починал на 10.02.1950г./ са български граждани.

Един от начините на загубване на българско гражданство е, ако български гражданин, който постоянно живее в чужбина, поиска освобождаване от българско гражданство, ако е придобил чуждо гражданство или ако има данни за открита процедура за придобиване на чуждо гражданство- чл.20 ЗБГ.

В Министерството на правосъдието се водят дневник за молбите за освобождаване от българско гражданство и регистър на лицата, загубили българско гражданство, както и регистър на лицата с възстановено българско гражданство.

Съгласно чл. 39 от ЗБГ „по заявление на заинтересуваното лице Министерството на правосъдието издава удостоверение за гражданство, в което се посочва дали лицето е или не е български гражданин съгласно регистрите, които се водят в министерството. Удостоверението се издава в 30-дневен срок от постъпването на документите в Министерството на правосъдието“.

Ето защо съдът счита, че по отношение на искането за пресъставяне на акт за смърт на лицето С. Ч., настъпила в Д. е постановен незаконосъобразен отказ, тъй като не са били изяснени в пълнота относимите факти и обстоятелства, в т.ч. и не е доказано, че към дата 07.12.2020г. лицето не е било български гражданин. Ответната страна е била длъжна служебно да изиска от МП информация- чл.40 ал.1, т.2 от ЗБГ относно гражданството на починалото лице или да изиска от неговия наследник представяне на удостоверение по чл.39 от ЗБГ.

В заключение, съдът приема, че е издаден незаконосъобразен административен акт, а жалбата е основателна и следва да се уважи. Съдът извежда своите окончателни правни изводи при прилагане на правилата на разпределение на доказателствената тежест в процеса по см. на чл.170 ал.1 АПК, защото ответникът не доказва съществуването на фактическото и правно основание посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при неговото постановяване, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни за оспорващата страна Е. К.-В. правни последици. Решаването на въпроса е единствено от компетентостта на административния орган, поради което преписката се връща за ново разглеждане при условията на чл.173 ал.2 от АПК в едномесечен срок, в който да бъде извършена исканата административна услуга или да се постанови изричен мотивиран писмен отказ по заявление вх. № РОБ20-ДИ11-142/2/11.06.2021г.

С оглед изхода на спора и заявеното искане в жалбата за присъждане на разностите по делото, такива се дължат на оспорващата страна и възлизат в размер на сумата от 507.00 лева, представляваща заплатена държавна такса и адвокатски хонорар за осъществено процесуално представителство от адв.С. С..

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл.173 ал.2 и чл.174 от АПК, Административен съд София-град, II-ро отделение, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Е. К.-В., подадена чрез адв. С. С., Мълчалив отказ по преписка № РОБ20-ДИ11-142/2/ от 11.06.2021г. на длъжностно лице по гражданско състояние в Столична община, район „О.“.

ВРЪЩА преписка вх. № РОБ20-ДИ11-142/2/11.06.2021г. на длъжностно лице по гражданско състояние в Столична община, район „О.“ за ново разглеждане и произнасяне в 30 /тридесет/ дневен срок от влизане в сила на съдебното решение.

ОСЪЖДА Столична община, район „О.“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на Е. К.- В. със съдебен адрес: [населено място], [улица], чрез адв. С. С. сумата от 507.00 /петстотин и седем/ лева на основание чл.143 ал.1 от АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията за постановяването му чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на Република България.

РЕШЕНИЕТО да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.138 АПК.

Съдия: